

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies tertius et quartus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Caput II. De perfecta conversione ejus ad Deum, et de reparatione trium
ecclesiarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72907](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72907)

A Quadam itaque die, dum equitaret per planitiem, quæ subjacet civitati Assisii, leprosum quendam habuit obvium, cuius inopinatus occursum ei non parvum incussit horrorem. Recurrens autem ad perfectionis mente jam conceptæ propositum, et recolens, quod seipsum oporteret primum devincere, si vellet effici Christi miles; ad deosculandum eum, equo lapsus *l* adcurrit. Cui cum manum quasi aliquid accepturus leprosus protenderet *, pecuniam cum osculo reportavit. Statim autem equum ascendens, et se circumquaque convertens, cum campus pateret undique liber, leprosum illum minime vidit *m*. Admiratione itaque repletus et gaudio, laudes cæpit Domino decantare devote; proponens ex hoc semper ad majora conscendere.

l
* Wadd. præ-
tenderet

m

Solitaria
oranti Chri-
stus cruci affi-
xus apparet;
unde ille pie
affectus,

n

* Vatic. conti-
nere

12 Solitaria proinde loca quærebat, amica mœroribus; in quibus dum gemitibus inenarrabilibus incessanter intenderet, post longam precum instantiam a Domino meruit exaudiri. Dum enim una dierum sic sequestratus oraret, et præ nimie fervoris totus esset absorptus in Deum, apparuit ei Christus Jesus, veluti cruci confixus; ad cuius conspectum liquefacta est anima ejus, et memoria passionis Christi visceribus cordis ipsius adeo *n* impressa medullitis, ut ab illa hora, cum Christi crucifixi veniret in mentem, vix posset a lachrymis et gemitibus exteriori contineri *; sicut ipse postmodum familiariter retulit, cum appropinquaret ad finem. Intellexit per hoc nempe Vir Dei illud Euangelicum sibi dici: « Si vis venire » post me, abnega te ipsum, et tolle crucem » tuam, et sequere me *o*. »

o
leprosus sæpe
visit, tisque ac
aliis indigentibus
succurrit.

p q

r

Roma commu-
tatis cum pau-
pere vestibus,
inter mendico-
sum diem exi-
git etc.

B 15 Induit ex tunc spiritum paupertatis, humilitatis sensum, et affectum intimæ pietatis. Nam cum prius leprosum, non solum consortium, verum etiam longinquum contuitum vehementer horreret, jam propter Christum crucifixum, qui juxta verbum Propheticum contemptibilis ut leprosus apparuit *p*, ut semetipsum plene *q* contemneret, humilitatis et humanitatis obsequia leprosis benefica pietate præstabat. Visitabat enim frequenter domos ipsorum, liberaliter *r* elemosynas erogabat; et cum multo compassionis affectu manus eorum osculabatur et ora. Pauperibus etiam mendicantibus non solum sua, verum etiam seipsum cupiebat impendere; aliquando vestimenta exuens, aliquando dissuens, aliquando scindens, ad largiendum eis, cum præ manibus alia non haberet. Sacerdotibus etiam pauperibus reverenter subveniebat et pie, præcipue in ornamentis altaris; quo et cultus divini particeps fieret, et cultorum inopiæ supplementa præberet.

14 Cum autem religiosa devotione tunc temporis limina visitaret apostoli Petri, conspecta multitudine pauperum ante fores ecclesiæ, partim pietatis ductus dulcedine, partim paupertatis allectus amore, uni ex eis magis egenti proprias largitus est vestes, et semicinctis contactus illius diem illum in medio pauperum cum insolita spiritu jocunditate transegit, ut et sæcularem gloriam sperneret, et ad perfectionem Euangelicam gradatim conscendendo perveniret. Mortificationi carnis invigilabat attentius, ut Christi crucem, quam interius ferebat in corde, exterius etiam circumferret in corpore. Agebat autem hæc omnia vir Dei Franciscus, nondum habitu, vel convictu sequestratus a mundo.

ANNOTATA.

a Ubi Puerulus primas litteras didicerit, et quarum linguarum aliqualem notitiam acquisiverit, exposus in Commentario prævio § 4, num. 76 et sequenti.

b Lucæ cap. 6, § 50: Omni autem petenti te, tribue.

c Ita etiam habent codex noster Ms., et editio Surii, et Vaticana et Waddingiana Franciscus.

d Hoc factum solus e biographis Bonaventura tradidit, cujus auctoritate historice certum est.

e Arma crucis signaculo insignita fuisse, hic solus e biographis tradidit. Waddingi et Vaticana editio pro insignitis habent insignitum: sed Seduliana rectius: consentiunt Suriana et codex noster Ms.

AUCTOR
S. BONAVENTURA.

f Verbum sperans desideratur in nostro codice Ms.

g Spoletum dicunt Tres Socii.
h Editiones Waddingiana et Vaticana legunt: Dominus, aut servus? dives, aut pauper?

i Hæc nescivit Celanus, ut supra jam monui.

k In aliis editionibus et codice nostro: Versus Assisium, vel Assisium versus.

l Codex Ms. De equo lapsus, id est, ex equo descendens.

m Inuit hic sanctus doctor, leprosum illum non vulgarem hominem fuisse, sed spectaculum divinitus oblatum. Ceterum, non semper eundem hic, qui apud Tres Socios est, rerum ordinem servari, facile advertet lector; sive quod auctor, uti alias monuit, ordinem temporis non servaverit, sive, quod Tres Socios hic crediderit corrigendos.

n Apud Waddingum desideratur: Adeo.

o Ex Matthæi cap. 16, § 24.

p Lege Isaiam cap. 85, § 4.

q Vox plene desideratur in editione Waddingiana; in Vaticana vero male legitur plenum.

r Codex Ms.: et liberaliter eis etc.; vocem eis etiam addunt editiones Vaticana, Suriana et Waddingiana.

CAPUT II.

De perfecta conversione ejus ad Deum, et de reparatione trium ecclesiarum.

Quoniam autem Servus Altissimi doctorem non habebat aliquem in hujusmodi, nisi Christum, addidit adhuc ipsius clementia eum in gratiæ visitare dulcedine. Dum enim die quadam egressus ad meditandum in agro, deambularet juxta ecclesiam S. Damiani, quæ minabatur præ nimia vetustate ruinam, et in eam, instigante se spiritu, causa orationis intrasset, prostratus ante imaginem Crucifixi non modica fuit in orando spiritus consolatione repletus. Cumque lachrymosis oculis intenderet in Dominicam crucem, vocem de ipsa cruce dilapsam ad eum corporeis audivit auribus ter dicentem: Franciscus, vade, et repara domum meam, quæ, ut cernis, tota destruitur. Tremefactus Franciscus, cum esset in ecclesia solus stupet ad tam mirandæ vocis auditum; cordeque percipiens divini virtutem * eloqui, mentis alienatur excessu.

A Crucifixo
jussus eccle-
siam S. Da-
miani, ut pu-
tabat, repara-
re.

* Vatic. vir-
tute

16 In se tandem reversus, ad obediendum se parat, et totum se recolligit ad perficiendum mandatum, de materiali ecclesia reparanda; licet principalior intentio verbi ad eam ferretur, quam Christus suo sanguine acquisivit; sicut eum Spiritus Sanctus edocuit, et ipse postmodum fratribus revelavit. Surrexit proinde, signo crucis se muniens, et assumptis pannis venalibus, ad civitatem, quæ Fulgineum dicitur, festinus accessit: ibique venditis, quæ portaverat, equum, cui tunc incederat, felix Mercator, assumpto pretio, dereliquit. Rediensque Assisium, ecclesiam, de cujus reparatione mandatum acceperat, reverenter intravit; et invento illic sacerdoti * pauperculo reverentiam decentem exhibuit, et ad reparationem ecclesiæ, et pauperum usum, pecuniam obtulit; et, ut secum se morari, pateretur ad tempus, humiliter requisivit. Acquivit sacerdos de mora ipsius; sed timore parentum pecuniam non recepit *a*, quam verus pecuniarum Contemptor in quandam fenestram projiciens, abjectam velut pulverem vilipendit.

pecuniam ex
rebus Fulgini
confectam ad
eam defert,
ubi commora-
tus,

F

* Vatic. et
Wadd. sacer-
dote

a

17 Moram autem faciente Servo Dei cum sacerdote prædicto, cum hoc intellexisset * pater ipsius, perturbatus animo cucurrit ad locum. At ipse, quia novus Christi erat athleta, cum audiret perse-
quentium

* Vatic. et
Wadd. intell.
xii

AUCTORE
S. BONAVEN-
TURA.
et a patre
frustra quasi-
tus, deinde in
publicum pro-
dians, a popu-
lo pessime ex-
cipitur.
b
* Wadd. qua
pia
c

a patre dome-
stico carceri
mancipatur,
ex quo a matre
emissus,
d
e

et a patre
rursus male
affectus et ad
episcopum ad-
ductus
f
g

* Wadd. arcta-
tur
h
i
k

hereditati suae
cedit, ipsique
etiam vestibus
redditis, pene
nudus manet.
l
m

* i. e. eidem
n
* Vatic. epi-
scopi

* Wadd. Chri-
stum

quentium minas, et eorum praesentire adventum, dare locum irae volens, in quadam occulta fovea *b* se abscondit, in qua diebus aliquibus latitando rogabat Dominum incessanter, lachrymarum imbre perfusus, ut liberaret de manibus persequentium animam suam, et pia, quae * inspiraverat vota, benigno favore completeret. Igitur excessiva quadam completus laetitia, cepit de pusillanimitatis ignavia semetipsum arguere; relictaque fovea, et abjecto pavore, versus civitatem Assisii iter aggressus est *c*. Quem cum cives cernerent facie squalidum et mente mutatum, ac per hoc alienatum putarent a sensu, luto platearum et lapidibus impetebant, et tamquam insano et dementi clamorosis vocibus insultabant. Famulus autem Domini nulla fractus aut mutatus injuria, ut surdus in omnibus pertransibat.

18 Cunque clamore hujusmodi pater audisset, statim accurrens, non ad liberandum eum, sed potius ad perdendum, omni miseratione subtracta, petra tractum domi primo verbis, deinde verberibus et vinculis angit. Ipse autem ad exequendum *d*, quod coeperat, promptior ex hoc *e* et validior reddebatur; recolens illud Evangelii verbum: « Beati, » qui persecutionem patiuntur propter justitiam: » quoniam ipsorum est regnum caelorum. » Post modicum vero tempus, patre a patria discedente, mater ejus factum mariti non approbans, et inflexibilem Filii constantiam emolliiri posse, non sperans, a vinculis absolutum abire permisit. At ipse gratias omnipotenti Deo referens, ad locum, in quo prius fuerat, est reversus. Rediens autem pater, et eum non inveniens domi, convitiis illatis uxori, fremens cucurrit ad locum, ut, si eum revocare non posset, saltem de provincia effugaret.

19 Franciscus vero confortatus a Deo obvium ultro se obtulit patri furenti, libera voce clamans, se pro nihilo ducere gratiae, pecunia jam nudatum, ducere coram episcopo civitatis, ut in ipsius manibus facultatibus renunciaret paternis, et omnia redderet, quae habebat; ad quod faciendum se promptum exhibuit verus paupertatis Amator. Perveniensque coram episcopo, nec moras patitur, nec cunctatur * de aliquo, nec verba expectat *h*, nec facit; sed continuo depositis omnibus vestimentis, restituit ea patri. Inventus est autem tunc Vir Dei cilicium habere ad carnem sub vestibus delicatis *k*.

20 Insuper ex admirando fervore spiritu ebrius, rejectis etiam femoralibus, totus coram omnibus denudatur *l*, dicens ad patrem: Usque nunc vocavi te Patrem in terris; amodo autem secure dicere possum: Pater noster, qui es in caelis, apud quem omnem thesaurum reposui, et omnem spei fiduciam collocaui *m*. Hoc cernens episcopus, et admirans tam excedentem in Viro Dei fervorem, protinus exsurrexit, et inter brachia sua illum cum fletu recolligans, uti erat vir pius et bonus, pallio, quo erat amictus, operuit, praecipiens suis, ut aliquid sibi * darent ad membra corporis contenda. Oblatus est autem et mantellus *n*, pauper et vilis cujusdam agricolae, servientis episcopo *, quem ipse gratanter suscipiens, cum coemto, quod sibi occurrit, ad modum crucis manu propria consignavit, operimentum formans ex eo crucifixi hominis et pauperis seminudi. Sic igitur Servus Regis altissimi nudus relictus est, ut nudum sequeretur crucifixum * Dominum, quem amabat; sic utique cruce munitus, ut animam suam ligno salutis committeret, per quod de mundi naufragio salvus exiret.

21 Solutus exinde mundi Contemptor a vinculis

mundanarum cupidinum, civitate relicta, securus et liber secretum solitudinis petiit, ut solus et silens supernae audiret allocutionis arcanum. Dumque per silvam quandam iter faciens, laudes Domino lingua Francorum vir Dei Franciscus decantaret cum júbilo, latrones super eum ex abditis irruerunt. Quibus ferali animo, quis esset, interrogantibus, Vir Dei * confidentia plenus, Prophetica voce respondit: Praeco sum * magni Regis. At illi percipientes eum, in defossum locum plenum nivibus projecerunt, dicentes: Jace, rustice Praeco Dei. Ipse vero, recedentibus illis, exilivit de fovea, magnoque exhilaratus gaudio, altiori cepit voce per nemora laudes Creatori omnium personare *o*. Et veniens ad quoddam vicinum caenobium, eleemosynam petiit, ut mendicus, et recepit ut incognitus et despectus *p*. Inde vero progrediens, devenit Eugubium, ubi a quadam amico pristino agnitus et susceptus, paupere tunica, ut Christi pauperculus, est contactus.

22 Exinde totius humilitatis Amator se transulit ad leprosos; eratque cum eis, diligentissime serviens omnibus propter Deum. Lavabat ipsorum pedes, ligabat ulcera, educebat plagarum putredinem, et saniem abstergebat. Osculabatur etiam ex miranda devotione ulcerosas plagas ipsorum, Evangelicus medicus mox futurus. Propter quod tantam est a Domino consequutus virtutem, ut in spiritualibus et corporalibus morbis * mirabiliter expurgandis mirabilem efficaciam obtineret. Referam unum de multis, quod accidit, Viri Dei fama postmodum latius clarescente *q*. Cum enim cujusdam de comitatu Spoletano os pariter et maxillam morbus quidam horribilis depascendo corroderet, nec subveniri posset eidem * aliquo medicinae remedio, contigit, ut propter Sanctorum * exposcenda merita, Apostolorum visitatis liminibus, de peregrinatione rediens, Servo Dei occurreret. Cumque praere devotione vellet ipsius osculari vestigia, Vir humilis hoc non ferens, osculari volenti pedes, osculum oris dedit. Dum autem leprosorum servus Franciscus mirabili pietate illam plagam horribilem ore sacro contingeret, omni flagitio morbo, subito aeger ille sanitatem recuperavit optatam *r*. Nescio, quod horum magis sit merito admirandum; an humilitatis profunditas in osculo tam benigno, an virtutis praeclearitas *s* in miraculo tam stupendo.

23 Fundatus jam in Christi humilitate Franciscus ad memoriam reducit obedientiam sibi e cruce injunctam de S. Damiani ecclesia reparanda *t*, et tanquam verus obediens Assisium rediit, ut saltem mendicando voci divinae pareret. Depositaque omni verecundia, propter amorem pauperis Crucifixi mendicabat apud eos, inter quos abundare solebat, debile corpus, attritum jejuniis, oneribus lapidum supponendo. Praedicta igitur ecclesia, juvante se Domino, et devotione civium assistente, refecta, ne post laborem corpus torperet ignavia, transtulit se ad reparandam ecclesiam, quondam B. Petri, longius a civitate distantem, ob devotionem specialem, quam ad Apostolorum Principem sinceram fidei puritate gerebat. Hac tandem ecclesia * consummata, pervenit ad locum, qui Portunculam dicitur, in quo ecclesia beatissimae * Virginis Genitricis Dei antiquitus fabricata extiterat, sed deserta tunc a nemine curabatur.

24 Quam cum Vir Dei sic derelictam conspiceret ob devotionem ferventem, quam habebat ad Dominam mundi, cepit illic assidue pro ipsius reparatione morari. Sentiens autem juxta nomen ipsius ecclesiae, quo ab antiquo S. Maria de Angelis vocabatur, * Angelicarum ibi visitationum frequentiam, pedem fixit ibidem, propter reverentiam angelorum, amoreque praecipuum Matris Christi. Hunc locum Vir sanctus amavit praeter ceteris mundi locis. Hic etenim humiliter cepit, hic virtuose profecit, hic feliciter consummavit: hunc in morte fratribus, tanquam Virgini carissimum commendavit *u*. De hoc frater quidam Deo devotus

D
A latronibus
conjectur in
foveam; men-
dicat, cessatur
ab amico:

* in Ms. deest
Dei
* ibid. add.
inquiens

o

p

inservit lepro-
sis, horribilem
plagam osculo
sanat.

E

* apud Wadd.
deest morbis

q

* Ms. ei de
* Sur ipsorum
Sanctorum

r

s

Reparat eccle-
sias S. Damia-
ni, S. Petri et
S. Mariae de
Angelis,
t

F

* apud Wadd.
deest ecclesia
* Ms. add.
Maria

apud quam
sedem fixit,
quam praeter celo-
ris amavit,
caelesti visione
claram.

* Ms. add.
propter

u

A tus ante conversionem suam visionem viderat relatione condignam. Innumeros cernebat homines cæcitate percussos, facie in cælum directa, et genibus flexis, in hujus ecclesiæ stare circuitu; qui omnes, protensis manibus in altum, lacrymabiliter clamabant ad Deum, misericordiam postulantes et lumen. Et ecce, ingens de cælo splendor advenit, se per omnes diffundens, qui lumen unicuique tribuit, et salutem desideratam concessit x.

et in qua Ordinem Minorum inchoavit, trium Ordinum Institutum.

25 Hic est locus, in quo Fratrum Minorum Ordo a S. Francisco per divinæ revelationis instinctum inchoatus est. Divinæ namque providentiæ nutu, qua Christi Servus dirigebatur in omnibus, tres materiales erexit ecclesias, antequam Ordinem inchoans, Evangelium prædiceret, ut non solum a sensibilibus ad intelligibilia, a minoribus ad majora, ordinato progressu conscenderet, verum etiam, ut, quid esset facturus in posterum, sensibili foris opere mysterialiter præsignaret. Nam instar reparatæ triplicis fabricæ, ipsius sancti Viri ducatu, secundum datam ab eo formam, regulam et doctrinam, Christi triformiter renovanda erat Ecclesia, trinaque triumphatura militia salvandorum, sicut et nunc cernimus esse completum.

ANNOTATA.

a Non receipt etiam legitur in codice nostro Ms., at editiones Vaticana, Suriana et Waddingiana legunt: Recusavit

b Ab aliis etiam cavea dicitur.

c Hæc post abscessum patris contigerunt.

d Omnes tres aliæ editiones hic addunt vocem Domino.

e In editione Surii desideratur: Ex hoc.

f Editiones Vaticana et Waddingiana pro Videns habent Ardens.

g In codice nostro Ms., et editionibus Vaticana et Waddingiana: Fenestrella, in Suriana: Fenestrella.

h Codex noster Ms.: Nec verba expectat, ut, quod petebatur, faciat, sed continuo etc.

i Intrans cameram episcopi (seorsum scilicet recedens) exiit omnia vestimenta de suis (paternis) rebus, inquit Tres Socii num. 20; quod ut magis congruum honestati, ita et verisimilius est.

k Accepit hæc S. Bonaventura ex Tribus Sociis in Appendice cap. 2, num. 20, ubi similiter legitur: Inventus est autem Vir Dei tunc cilicium habere ad carnem sub vestibus coloratis: quo loco tum tibi, tum in Commentario usus sum ad mitigandas aliorum phrasas duriusculas de sancti Viri nuditate.

l Cilicio tamen tectus, ut mox vidimus; imo forte etiam subligaculo.

m In editione Waddingi desiderantur, quæ ab initio hujus numeri huc usque recensui: habentur tamen etiam in codice nostro atque editionibus Vaticana et Surii, sanctoque Bonaventuræ prævicerunt Tres Socii in Appendice num. 20.

n Id est, palliolum.

o In editione Waddingi desiderantur omnia a vocibus Dumque per silvam huc usque; pro quibus ibidem tantum legitur: Dumque per silvas et nemora pergeret, altiori voce laudes Creatori omnium personabat. Veniensque ad quoddam vicinum cœnobium etc. Verum Sedulio consentiunt codex noster Ms. cum editionibus Vaticana et Surii; atque ipsemet Waddingus in Apparatu ad Annales § 6, num. 1 eadem narravit, laudans hunc ipsum locum ex S. Bonaventura.

p Adde, illum in hoc monachorum cœnobio saltem paucis diebus in culina servivisse; sed nuditate compulsus inde, ut sequitur, Eugubium recessisse.

q Waddingus totam hanc periodum, Referam unum etc. prætermisit. At Sedulio consentiunt codex noster Ms., et editiones Vaticana et Surii.

r Solus Waddingus hæc aliter legit; nam prætermissa, ut ad præcedentem litteram annotavi, una periodo, præcedentia cum sequentibus ita connexuit: Ut visum est in quodam paupere Spoletano, quem

Romæ osculans in ipso putrefacto ulcere, statim sanum et integrum reddidit. Videntur hæc cujusdam abbreviatoris esse, non S. Bonaventuræ: nam Sedulio consentiunt codex noster Ms., et editiones Vaticana et Surii. Neque etiam satis recte abbreviata sunt; cum in iisdem exemplaribus iste leprosus, non Romæ, ut apud Waddingum legitur, sed, Apostolorum visitatis liminibus, de peregrinatione rediens, S. Francisco occurrisse, ab eoque sanatus esse dicatur.

s In codice nostro Ms.: Virtutis præclaræ raritas. Waddingus pro Nescio, quod habet: Nescio, quodnam, et omisit vocem merito.

t Consule hanc ipsam Vitam supra num 13.

u Waddingus brevitate gratia, ut opinor, omissis, quæ sequuntur, secundum caput clausit his verbis: Tres itaque reparavit ecclesias, tres prænuntiantes ab eo Ordines instituendos, quibus tripliciter Dei Ecclesiam repararet.

x Putant aliqui, per hanc visionem præsignatas fuisse celebres indulgentias, Portiunculæ vulgo dictas, de quibus fuse agam in Analectis.

CAPUT III.

De institutione Religionis, et approbatione Regulæ.

In ecclesia igitur Virginis Matris Dei a moram faciente servo ipsius Francisco, et apud eam, quæ concepit Verbum plenum gratiæ et veritatis, continuis insistente gemitibus, ut fieri dignaretur Advocata ipsius, meritis Matris misericordiæ concepit * ac peperit spiritum Evangelicæ veritatis. Dum enim die quodam Missam * de Apostolis devotus audiret, perlectum est Evangelium illud, in quo Christus discipulis ad prædicandum mittendis formam tribuit Evangelicam in vivendo; ne videlicet possideant aurum vel argentum, nec in zonis pecuniam, nec peram in via, nec duas tunicas habeant, nec calceamenta deferant, neque virgam b. Quod audiens et intelligens, ac memoriæ commendans Apostolicæ paupertatis Amicus, Indicibili mox perfusus lætitia, Hoc est, inquit, quod cupio; hoc, quod totis præcordiis concupisco.

27 Solvit proinde calceamenta de pedibus, deponit baculum, peram rejicit c, et pecuniam exerat, unaque contentus tunicula, rejecta corrigia, pro cingulo funem sumit, omnem solitudinem cordis apponens, qualiter audita perficiat, et Apostolicæ rectitudinis regulæ per omnia se coaptet. Cœpit ex hoc Vir Dei divino instinctu Evangelicæ perfectionis emulatur existere, et ad pœnitentiam ceteros invitare. Erant autem ipsius eloquia non inania, nec risu digna, sed virtute Spiritus Sancti plena d, medullas cordis penetrantia; ut in vehementem stuporem audientes converterent. In omni prædicatione sua pacem annuncians, dicendo: DOMINUS DET VOBIS PACEM, populum in sermonis exordio salutabat. Hanc quippe salutationem, Domino revelante, didicerat, sicut ipse postmodum testabatur. Unde factum est, ut juxta sermonem Propheticum et ipse Prophetarum spiritu afflatus annunciarer pacem, prædicaret salutem, ac salutaribus monitis fœderaret plurimos veræ paci, qui discordes a Christo prius exiterant a salute longinqui.

28 Innotescite itaque apud multos Viri Dei tam doctrinæ simplicis veritate, quam vitæ, cœperunt ipsius exemplo viri quidam ad pœnitentiam animari, et eidem, rejectis omnibus, habitu * vitæque conjungi; quorum primus extitit * vir venerabilis Bernardus, qui vocationis divinæ particeps factus, Patris beati primogenitus esse promeruit, tam prioritate temporis, quam privilegio sanctitatis. Hic enim Servi Christi sanctitate * comperta, ipsius exemplo disponens perfecte contemnere mundum, ab eodem, qualiter id perficeret, consilium requisivit. Quo audito, Dei Famulus, pro primæ * prolis conceptu sancti Spiritus consolatione repletus, A Deo est,

AUCTORE
S. BONAVEN-
TURA.

E
Audita Evan-
gelii lectione,
Apostolicam
vivendi nor-
mam ample-
ctitur.

a
* Ms. add. ipse
* ibid. quam-
dam Missam

b

aliosque ad
pœnitentiam
incipit exhor-
tari.

c

d

F

In societatem
admittit Ber-
nardum, vi-
rum sanctum.
* Ms. habitu-
que
* Wadd. erat

* Sur. pau-
peritate

* Sur. proprie-
tate